

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

VI. An sit aliquod peccatum originale?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

LYTHERVS, in *assert. art. 36.* ait: Neminem habere in potestate, ut cogitet bonum vel malum.

MELANCHT. in *Rom. 8.* ait: Sic est opus Dei Iudæ proditio, ut Pauli vocatio. Sed uterque cantarunt in hoc palinodiam.

CALVINVS, ZVINGLIVS, Beza. &c. afferunt, 1. Deum ab æterno prædestinasse peccatum Adæ.

2. Et omnia omnium peccata:

3. Impelli diabolum à Deo, ut ad peccandum homines inducat.

4. Deum operari nobiscum actus nefandos, non ut causam vniuersalem solum; sed ut particularem: esseque nos instrumenta Dei Actiua peccatorum; Passiua, Operum vitiorum.

Vnde colligi necesse, Deum esse simpliciter autorem peccatorum; idque verè & propriè solum, non homines.

Quæ docentur ex ipsis in *Luthero-cal. p. 4. q. 5. 6. 7. 8. 9. 10.*

PAPISTA. Ista singula singulè sunt, impiæque blasphemix.

RATIONES. I. S. *Anselmi l. de lib. arbit. c. 8.* Iusta voluntas hominis est ea tantum, quæ vult, quod Deus eam vult velle; iniusta, quæ vult, quod Deus non vult eam velle: Ergo, si Deus vellet hominem peccare, vellet eum velle, quod nollet eum velle.

At hoc implicat. Non ergo Deus potest id velle; min⁹ autor fieri, imperare, impellere.

II. RAT. S. *Fulgentij l. 1. ad Monimum, c. II. 22. 23.* Omnes viæ Dei Misericordia & veritas, *Pf. 21.* adeo nihil est in Deo vel à Deo nisi plenum rationis: ratio autem excogitari nequit, cur velit Deus, faciatue peccare homines: non igitur vult, aut facit.

Cur autem ex iniusto iustum faciat,

ratio est eius Bonitas. At è contra, ait Fulg. *ibid.* *Iustitia iusta non erit, si puniendum reum non inuenisse, sed fecisse dicatur. In iustitia esset, si lapsus tribuat poenam, quem suam prædestinasse dicitur ad ruinam.*

Pulcrè S. Aug. 3. *Confess. c. 2.* *Maleuola beneuolentia foret, si quis miserum esse velit, ut ei misereatur.*

Præsertim, cum, *Eccl. 15.* *Non sunt Deo necessarij impij.*

III. RAT. S. *Augustini lib. 8. q. 9.* Insipientem non cadit, facere alium deteriorem: ergo minus in Deum, ut Sapientissimum.

Deinde Deficere est ab Esse tendere ad non esse: Deus autem est quod est, ergo deficere ad Deum pertinere nequit; proinde nec Peccare, quod est deficere.

IV. RAT. Deus vult eradicari malitiam, eamque vetat, punit: Christus venit ut tollat peccata, dissoluat opera diaboli: non igitur incitat ad operandum male.

Ita *Sanctus Ambrosius libr. 1. Hexam. cap. 8.*

V. RAT. *Pro. 12.* *Erant, qui operantur malum.* Et 3. *Eth. c. 1.* *Omnis malus ignorans.* Ergo Deus non potest cum peccatore malum operari.

VI. RAT. Marcion, Manichæus. &c. statuentes Deum operari in homine malum, fuerunt semper execrabiles: ergo pariter Libertini & Calvinistæ eisdem asserentes.

QVÆSTIO VI.

An sit aliquod peccatum Originale?

HÆRESIARCH. I. PELAGIUS, teste S. Aug. l. de pec. Orig. c. 16. Ep. l. de pecc. mer. c. 2. Ep. l. de har. c. 88. finxit; Peccatum Adæ soli nocuisse, non posteris: nascique homines sine & virtute & vitio; mori verò naturaliter: nam & Adamum fuisse moriturum, etsi non peccasset. In Synodo Palæstina hanc hæresin eiuravit: seiscitantibus dein discipulis eequi damnasset doctrinam suam respondit: intellexi, pec. orig. posteris nocuisse Exemplo seu imitatione; non Propagatione, infantes vero nasci non qualis Adam erant; quod careant lib. arbitrii usu, sintque præcepti incapaces.

II. PELAGIANI postea finxerunt, Mortem corporis trahi ex Adamo per generationem; non tamen peccatum, seu mors animæ Teste S. Aug. l. 4. contra Pelag. c. 2. 4.

III. ALBIGENSES, teste S. Anton. p. 4. tit. n. c. 7. §. 5. Et antehos Petrus Abailardus, teste S. Bern. epist. 188. Christum fecisse omnia solum, ut nos verbo & exemplo doceret; quia solum nocuit Adam exemplo: Infantes, ut instructionis & exempli incapaces, nec in Adamo perisse; nec per Christum saluari. Itaque Pelagianos secuti sunt; non Pelagium.

ANABAPTISTÆ, propago Lutheri, sentiunt cum Pelagio: ZVINGLIUS & Erasmus &c. cum Pelagianis. Vide Lutheo-caluin. parte 4. quæst. 14.

PAPISTA. Et vere peccatum originale.

Quia Rom. 5. *Sicut per unum hominem pec. &c. & mors in omnes*: at hoc esse Actuale nequit; cum etiam infantes moriantur.

DICUNT Zvvingl. & Anabaptista:

1. Per unum cæpit esse pec. actuale.
2. Peccatum metonymice dictum, sc. Concupiscentia;
3. Intrauit Imitatione, non Generatione. Vnde Erasmus sic vertit: *Propter unum hominem &c. In omnes homines mors peruasit &c. Quatenus omnes peccauerunt.*

Ad I. Per Angelum cæpit actuale pec. ante Adamum; in quo, I. Cor. 15. *omnes moriuntur*. Iam ut mors in mundum intrans non fuit solius Adæ, sed est omnium; ita & peccatum eius est omnium.

Ad II. Causa peccati, homo: mortis, peccatum est reale: Hoc a. non est con-

cupiscentia seu fomes peccati; quia non fomitis, sed peccati stipendium mors, Ro. 6. Et Ezech. 18. *Anima, que peccaverit, ipsa morietur*. Et Deus non dixit, *quacunque die pronus fueris, sed comederis &c.*

Ad III. Pauli scopus erat probare, Omnes vocatos ad gratiam esse; quia omnes peccauerunt in Adam origine ipsa: *Sicut in omnes ab uno mors pertransit*. Nam *sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem: Sic per unius iustitiam in omnes homines in Iustificationem*. Atque ita locum istum capi oportere definiuit Conc. Mileu. quod, ut particulare, superbe reijcit Erasmus, loci deprauator. Vide Bell. l. 4. c. 3. &c.

QVÆSTIO VII.

Qualis Origo sit animarum humanarum?

HÆRESIARCH. Gnostici, Manichæi, Priscilliani, teste Aug. l. de har. c. 6. 46. 70. cum Stoicis opinabantur: Animas esse particulas substantiæ Dei. Proinde nec proprie creati; nec ab parentibus traduci; sed à Deo inspirati.

SVADENT isto, Gen. 2. *Inspiravit in faciem eius spiritum vitæ*. Itaque ex Spiritu suo Deus spiritum animæ produxit.

PAPISTA. Hæresis hæc damnata est in Conc. Bracarensi l. c. 5. Quia substantia Dei est immutabilis, & inuiolabilis. Mat. 3. Ps. 101. Iac. 1. Anima vero est mutab. & violabilis, cum possit ex bona fieri mala; & contra: possitque puniri.

DICO. Deus trifariam producit Spiritum:

1. Ex substantia sua: Vt Sp. S.
2. Ex nihilo: ut Angelos;
3. Ex materia creata; ut animas bestiarum. Anima humana non est producta

G g mo.